

Tocadora de guitarra
 que té un tocar dols y fi,
 y que 'l mon no l' encaparra;
 ella sí que pot ben dí:
 ¡qu' es bella la vida així!

FR

DE DIJOUS A DIJOUS

JA torném a tenir amo; ja ho torna á ser en Montero Ríos.

Aixó es estat *el parto de los montes*.

Tenim *los mismos perros, con distintos collares...* y ara perdonin tant de castellá, com trovarán dins d'aquesta crónica.

¡Com l' assumpto s' ho requereix!

No ho fém pás per que 'ns entengan... ¡fora picar 'l ferro fret!

En Pio Gullon, ara es 'l ministre d' Estat.

En Puigcerver, ho es de Gracia y Justicia.

En Weyler... ¡aquest si qu' hi guanya!.. á més de la Guerra, es ministre de la Marina.

D' aixó 'n diuhen *comer á dos carrillos* encara qu' aixó de las cosas de mar y res, tot passa per un camí.. 'ls posan la menjadora alta.

D' aquí venen las rahóns.

El general, ha fet com aquell que penjava á son pare, dihent: ¡un ó altre ho te de fer!

Ab lo del partit lliberal... ¡es un dir!.. passa 'l mateix qu' ab la roba vella; quan més s'apedassa y 's surgeix, més s' esquina.

Aixís va pe 'l mon: ¡ensenyant las vergonyas!

Ara... ¡ja ho sap tothom!.. no divulguém pas cap secret; lo ser ministre no es ser res; tot lo més ser tonto.

No es més que fer un paper ridicol; de ninot... d' home de palla, com se sol dir...

De ministres no 'n volen ser, ni en Moret, ni en Canalejas.

La festa de la darrera *crisis* s' ha fet per ells; en Montero Ríos 'ls volía encolomar... més ells, no s' han deixat agalar.

¡Faixa ó caixa! han dit com en Prim.

Volém ser amos, ó be no volém servir per fer esqueleta á ningú.

El remendo qu' en Montero Ríos ha fet al ministre ri, es ben balder.

No te res més de bó, que l' haber sentat son descredit, que com president se l' ha guanyat tant, com quan va firmar 'l tractat de Paris.

Aquest cop, com l' altre, no sap quantas son las islas Filipinas... no més sap qu' hi han duros *filipinos...* y punts *filipinos*.

Els primers 'ls rebutxa... 'ls altres, 'l rebutxan á n' éll.

Ja tothom s' ha posat d' acort, per' estimar 'ls valiments d' aquest dixós Montero Ríos... y del govern, qu' es una capa foradada.

No guarda 'l fret; es un pellingot.

Son tots plegats, una colla de vells xaruchs... qu' han perdut l' esma.

Lo govern novell, es pitxor que 'l qu' hi havia avants...

Es com un deutor insolvent, que per arreplegar la *ganga* un quan de temps més, per anar trampejant,

no ha fet altre cosa que sota escriurer un document executiu qu' aviat tindrà vensuda.

D' aquí tres mesos, 'l més llarch.

Si 'l novell govern de retalls, logra capejar 'l temporal que se li vé al dessorbre... que podria molt ben ser que se 'n vaji á pico... s' aguantará no més, fins que s' aprobin 'ls *pressupostos...* y prou.

Ja tindrán plassa oberta 'ls que li vagin darrera, que prou cal qu' hi vagin ab un flaviol sonant.

Alashors, quan vinga 'l cataclisme que su ara han aguantat, apuntalant ab vigas podridas... lo vell edifici que s' esfondra per instants; quan tornin á compareixer 'ls greus *problemas* qu' aclaparan 'l poble... quan la miseria, la fam y 'l fret, sían 'ls sols amos d' Espanya, ¿qui pot dir 'l que succehirá?

Si poguessim dirho clar... prou qu' ho diríam; més ja 'ns hem errat prou vegadas; ja hem somniat prou truytas.

Aquí no hi valen precedents, llógica, ni sentit comú, pera fer pronóstichs.

S' han de fer, del modo que 'ls feya 'l Zaragozano: si bufa la tramontana, farà fret... si no plou, farà bon temps... si veuhen nevada, posinse las capas.

Aixó á tall d' en *Pero Grullo*.

Mes pe 'l que pot succehir... ni 's descuydin 'l parayguas y barrin las portas, després de ben tancadas ab pany y clau.

Sembla que després del que va passant; del flach servey qu' entre tots 'ls polítichs fan al país, cap dels homes de la monarquia, pot tenir pit, per recollir la herencia que 's van deixant..

Donchs, no mancará barra... molta més de la que 's necessita.

Ja s' esperan la tanda, de primer en Moret... després en Canalejas... després d' altres, pei' omplir á la font del mitx.

¿Y 'ls que no son monárquichs, dirán vostés, que no serveixen per res?

¡Oh!.. Aquets ja s' acontentan, poguent pasturar.

CALIXTE PI Y XARAU

INTRÍNGULIS

Tu que tems, no tení temps;
com més tems, més triga el temps.

Si dins un hort, trobas or;
l' amo del hort, tindrà l' or.

Si el que serra, s' erra,
s' erra per la serra.

¿Per qué pinta aquesta pinta?
si la pinta, may no pinta.

R. de la GALERA

La Vuytada

De regrés de ma *tournée*
per aquet *mundo* de monas
(d' ahont jo hi recullit
tants fets històrics... y *bolas*;
anècdotas ben *reals*,
—pro mentidas casi totas—
que ja han ben assaborit
nostres lectors en las notas
que *Del meu mundo* ab lo nom
he insertat aquí mil voltas),
torno á ma tasca habitual
de fer las *vuytadas-crònicas*
pera *solaz* dels mortals
que 'ns dispensan la gran honra
de volgué enterarse en vers
de las molt estranyas cosas
y raras que van passant
en la comtal Barcelona,
centre d' aconteixements
y desgracias á tot hora
que li donan molt de tó
devant de tota l' Europa,
y del Africa també,
mercés á la gran patxorra
d' aquets dignes governants
del excels país de l' olla.

*
**

Per fortuna, ó per etzar,
tornan mas vuytadas-crònicas
en vigílias d' eleccions
de regidors, que, de sobras,
sabéu vosaltres com jo,
que de més aprop ens tocan
aquestas que las de á Corts,
per la rahó poderosa
de que 'ls inclits Diputats.
son aquells que la *patota*
poden fer... *generalment*;
mentres que tota la tropa

de regidors son els que
particularment fan l' obra
d' administrar sols els in-
teressos de casa nostra.

Ab tan poderós motiu
y ab rahó de tanta forsa,
las eleccions-concejils
son per la ciutat la proba
del acert ó desacert
dels ciutadans en fer colla
d' administradors lleals
dels béns de la ciutat nostra
que son legal propietat
de la *Pubilla* jamona
carregada de tutors
que anys y panys fa que l' explo-
rá l' espatlla dels *hereus*, (tan
els alcaldes de Real ordre.

Cuyts y tips y farts y tot
de la gestió... laboriosa
de tants edils que, ni triats
per fer l' home.. (y per fer bossa),
hauríam de procurar
fer tots els possibles, doncas,
de dur al *Saló de Cent*
gent *decenta*, qu' es la llógica
que s' hauria de seguir
per eixir de la vergonya
en que 'ns tenen ajeguts
aquets eterns *bocas-mollas*
que per defensá al partit
(qu' es lo seu pretext) fan *olla*
per poguer menjar bullit,
principis ó entrants y postres.

Per fer regeneració
hem de presentar per mostra
uns Ajuntaments... ben junts
compostos de gent de proba
que al entrá á la Casa Gran
deixin darrera la porta
l' ambició de *figurar*,

(qu' es la *séba* que trastoca
á molts homes que per vots,
s' empenyarian la dona);
l' enveja de possehir
una caseta ó be torra
dintre de las comissions
que trencan la guardiola,
y l' orgull que fa dolents
als que duhen bastó ab borlas
per dur la contraria sols
á tot projecte ó millora.

Tenint bons Ajuntaments,
las Diputacions fan vora
á tota administració
comunal qu' es la violla
del bastó ó sosteniment
de la *provincia* que forman
en conjunt, regionalment,
las comarcas sempre á sota
del caciquisme central
que fa la traveta á totas.

Y ab bonas Diputacions
las Corts que s' obran... y sobran
sempre per l' adressador
passarian, donchs, per forsa
perque haurian d' acatar
dels pobles sas bonas obras,
mal que arrufessin lo nas
els que ab miras gens patrióticas
figuran... per ferse 'ls seus
y 'ls dels altres dins de xorcas
Corporacions populars,
que resultan quasi totas
safreigs, mercats de Calaf,
ó Centres de pocas-soltas
que omplen actas ab qüestions
personals que fan tres cosas.

A quins regidors votém,
per lo tant, mirémshi forsa.

PEPET DEL CARRIL

TALONARIS

per a lo **SORTEIG** de **NADAL** Magnificament
litografiats

A dugas tintas		A una tinta	
Los de 100 fullas,	á 80 cts.	Los de 100 fullas	á 50 cts.
„ „ 50 „	á 50 „	„ „ 50 „	á 35 „

Vendas al per major y al detall

Litografia Barcelonesa de Ramón Estany. - Sant Ramón, 6

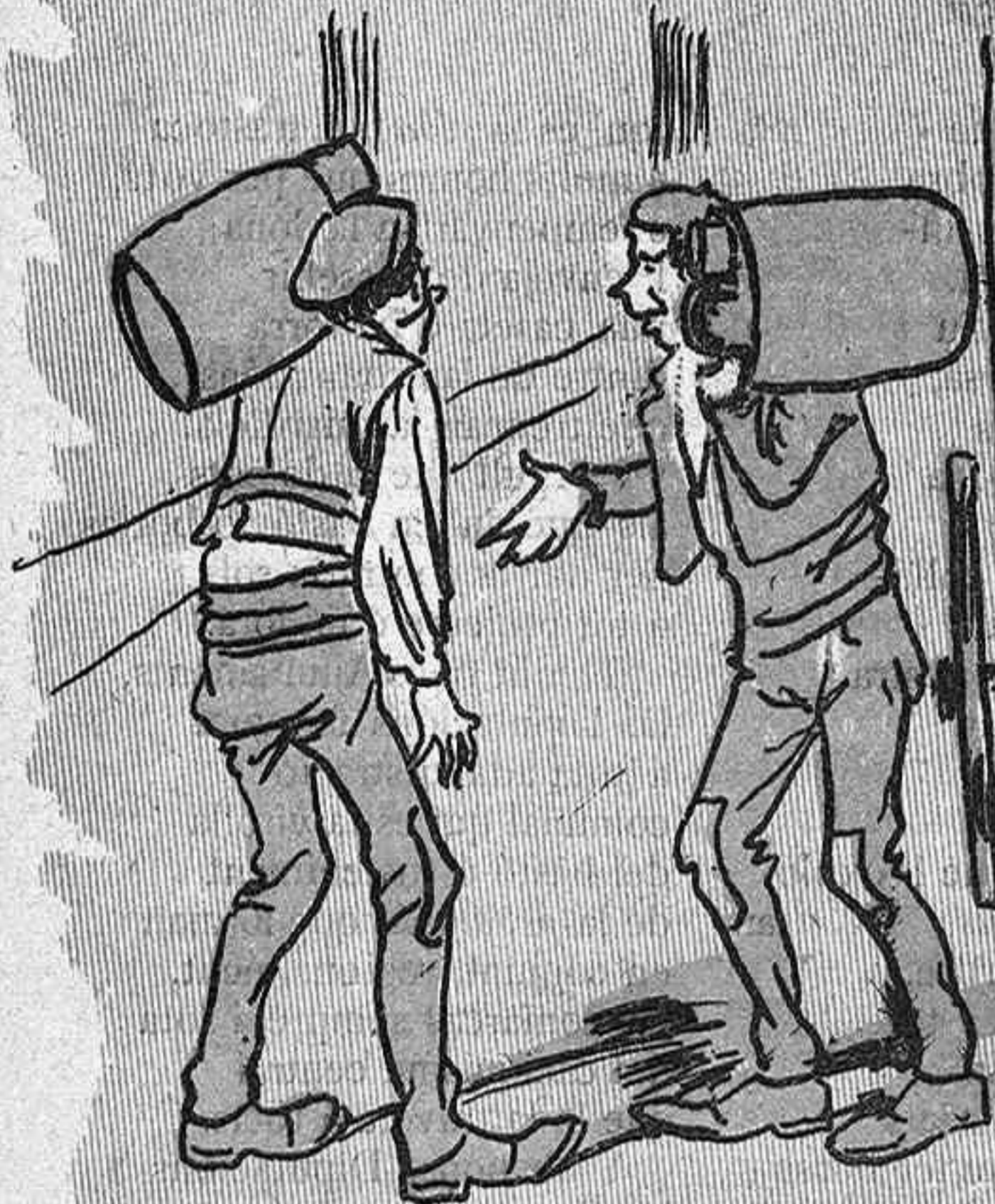
Semblansa

De brillant y ardent color
me vas donar una flor,
casi badada:
y al tenirla entre mas mans,
tan vermella com avants,
era gebrada.

Igual passa ab ton amor
encés y ardent en color,
com flor qu' esclata;
mes en ton temperament
hi domina constantment
un fret que mata.

ISIDRE VENDRELL

Bromas de xicot

—Ja que per sort nos trovém,
seyémhi un rato y fumém.

—¡Ah, Déu meu, quina pensada!
¡No 't dich res de la bromada!

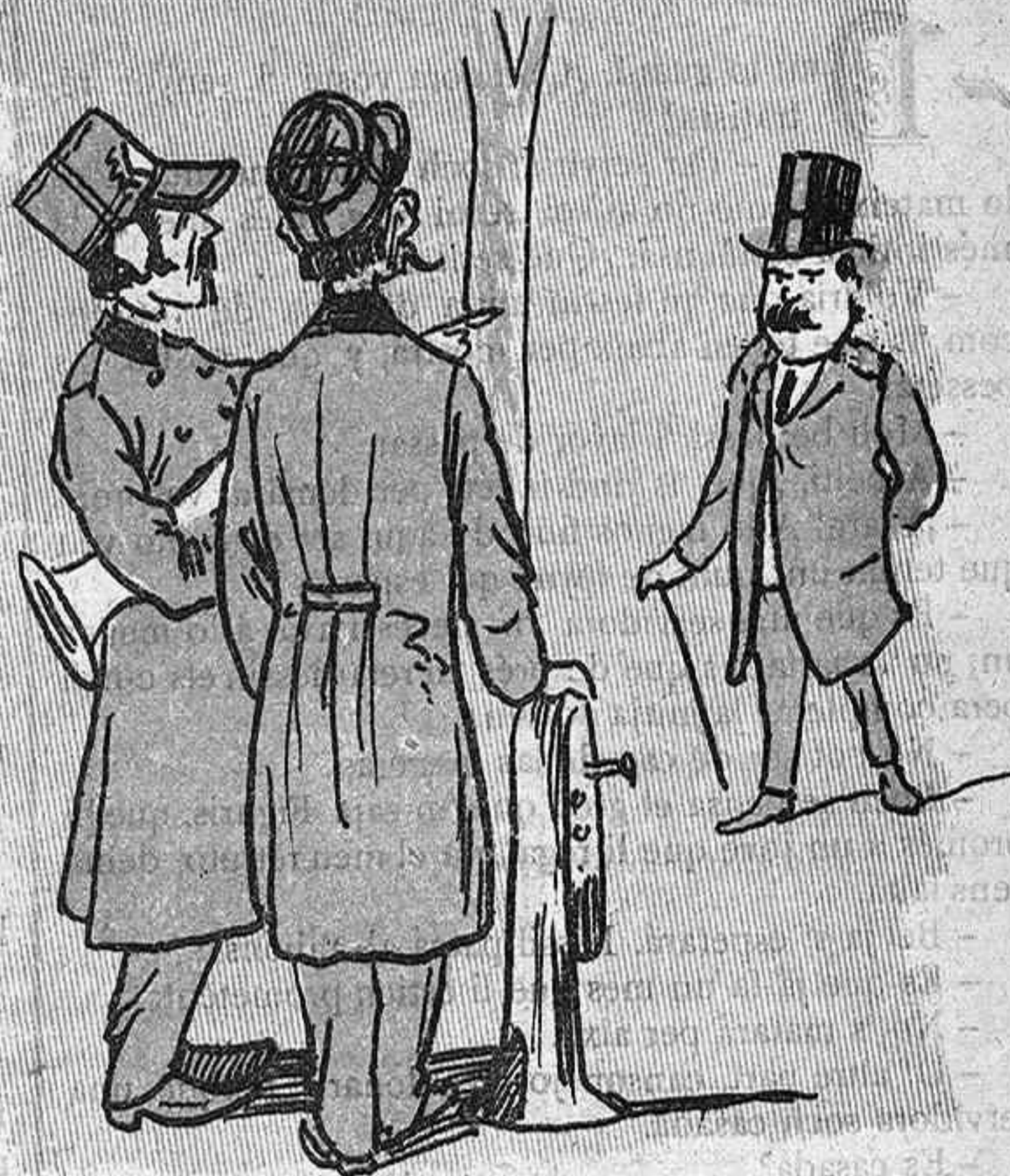
—¡Una cordal... ¡Ara va bé!
¡Quin tip de riure 'm faré!

—¡Socorro! ¡Auxili! ¡Assistencia!
¡que 'ns han robat la existencial

Municipaleras

—Avuy me siento muy trabajador, y aun dirá el público que somos unos *ganduls*.

—Aquí llega el Alcalde ¿quieres que le toquemos algo?

—Hoy no tengo buen *buf*; vale más que *toquemos el dos*.

—¿Como estamos, Sanchez, de trajes de invierno?

—¡Muy bien! Hoy he *parlat* con Beleta, y m' ha ha dicho que nos los entregará por S. Juan.

—Somos la *riota* de todo el mundo, porque dicen que siempre llegamos *tart*. ¡Imbéciles! ¿A ver que dirán cuando sepan que pronto perseguiremos los lladres en *biciqueta*!

Qui no vulgui pols...

DEU lo guard. ¿Que fora vosté 'l senyor retratista?

- Per servirla: soch 'el dependent, qu' es lo mateix: l' amo no hi sol serhi may, mes me te la més intima confiança. ¿Qué se li ofería?

- Voldria que 'm fessin mitja dotzena de retratos com 'ls que tenen abaix per mostra, y que costin sis pessetas.

- Molt be; fassi 'l favor de passar.

- Ascolti, ¿que 'ls tindria fets per demá al vespre?

- ¡Y are! A lo menos fins d' aquí set días: no veu que tenim un munt de feyna qu' espanta.

- Es que una servidora 'n necessitava á lo menos un; no 'm faría res que després 'm retardessin els cinch pera completar la mitja dotzena.

- No pot ser de cap de las maneras.

- Poch se pensa el greu que 'm sap. Figuris, que hi promés a un jove que li regalaría el meu retrato, demá sens falta.

- Be: ja s' esperarà. Fássil passá ab rahóns.

- Es que ja fa un mes que li estich prometent.

- No 's matará per aixó.

- D' altre part, cansonejo ab donarli perquè una servidora soch casada.

- Es casada?

- Si, senyor; y ab un home: (com es natural) - ab un home - que de poca vergonya y d' indecent no n' hi ha d' altre en tot el *globo*.

- Favor que li fa... y vosté es jova...

- Vintisis anys: pero m' hi envellit molt; si fins m' estranyo de que visqui, fassis cárrech que no sé si soch viuda ó casada.

- Es original.

- El pilló; un cop va ser casat, al cap de cinch días, un día surt de casa ab l' excusa d' anar á vetllar á un malalt... y encare es l' hora que ha de tornar.

- Potser 's va morir...

- ¿El malalt?

- No, senyora; el seu marit.

- ¡Y cal! Ja m' havían avisat qu' era un poca latxa.

A la cuenta, devía marxar á América: el país dels lloros. Si s' hagués mort, are 'm podria tornar á casar pero la pega que sempre ve ab mi, no 'm deixa sapiguer si soch viuda ó casada... ¡creguim que n' hi ha per tirar la carta de casament al foch!

- Y are, potser deu tenir algún jove... que li fa l' aleta?

- Es torna boig per mi: miri ahont deurá tenir el cap, que ni 's recorda 'l pobre, de cordarse las betas dels calçotets.

- *Lo que puede el amor* - que dihen els castellans.

- Es llarch y prim; pero va més planxadet que 'ls maniquis d' un sastre.

- ¿Y ho sab que vosté passa aquet *intringulis*?

- No, senyor; ab el seu carácter, se clavaría un tiro ó be s' abocaría al mar.

- Si que 's novelesch aquest home.

- Molt, y en prova del afecte que 'm porta, li vaig prometre el retrato; comprench qu' es una cosa mal feta, pero més mal fet, es la jugada del *bruto* del meu

marit, que sense dirme ni ase ni bestia, desapareix sense tenir cap motiu de mi...

- Potser va ser un *arranque*...

- ¿Y tal *arranca!* Se m' en va dur trescents drets qu' havia tret jo de la *Caixa d' oros*.

- ¡Quin pilló!..

- Em van doldre més els diners, qu' ell: no te perdó de Deu.

- Potser va morir per alguna mala bestia de las que per América corren...

- Deu ho fes... y jo ho sapigués.

- Fará el favor...

- Ahont me porta.

- Al terrat: pera retratar, necessitem llum de día.

- Potser no creuria que ab tants anys que tinch, may m' hi fet retratar: aixó que 'l desentranyat del meu home, havia sigut *futo grabo*, y sempre volia durme á casa d' un amich seu porque 'm *retretessin*: mes, no ho va lograr may.

- Quedará be, creguim. Quedará bojament contenta de la casa.

- Pot estar satisfet el seu amo de vosté.

- Perqué ho diu?

- Perque 'm sembla qu' ha de sapiguer contentar á la parroquia.

- Ell apenas hi es may.

- Després vosté es amable, fi, elegant...

- Segóns per qui: si ve una vella, desseguida la tinch llesta; are, si ve una noya que s' ho valgui la pena... com... com vosté.

- Vaja, qu' está de broma...

- L' hi juro: ab una noya com vosté, hi estaria tota la vida pera retratarla.

- No se 'n burli.

- La veritat, ¡llástima que no siga soltera!..

- ¿Veu, tothom 'm diu lo mateix.

- ¿Cóm se diu vosté?..

- Amelia.

- ¡Que n' es de macal..

- Vaja, vaja: enllesteixi, truhán...

- ¡Quinas mans més finas y blancas!..

- Deixim...

- Sembla estrany, que ab tan poch rato que parlem, m' hagi simpatisat.

- Vagi per la feyna...

- ¿Vol feyna més bonica que tenirla aixís al meu devant, guäyant aquets ulls tan hermosos?

- ¡Uy, y qu' esta d' humor!..

- Posis be.

- ¿Eh?

- Si que vuy que quedi com una verge.

- Joventut... joventut... ¡Quina aranya n' hi ha de vosté també!..

- Si pogués ser marit per cinch días!..

- ¡Pillet!..

- Quieta... Miri aquí... Ja está! ¿Quan vindrá pe 'ls retratos? Miri que l' espero ab ansia. ¿Ahont viu vosté?

- Aixó no li diré pa: una servidora, serveixo...

- ¡No ha de servir! ¡Ja ho crech que serveix!..

- Estigui bo, que veig que s' aixiribeix molt vosté.

- Que vol ferhi... Tingui...

- ¡Que! Oh! Jesús! Qué descarat! Si als parroquians que venen els hi fa petóns.

- A las parroquianas no més.

- Me 'n vaig; me 'm vaig; acabaríam malament y vosté y jo y si se n' enterés el pobre Fidelet...

- Bueno: torni dijous, dijous y á n' aquesta mateixa hora...

- Bergant... bergantot!.. ¡Que 'n son de descarats 'ls homes d' avuy día!..

- Adiós, reyna del cor.

- Passihobe, pillet..

**

- Si ho sapigués, senyor Carreras.

- ¿Que hi ha?

- Ha vingut una noya, que tornarà dijous que... se 'n lleparia els bigotis.

- ¿Si? Ja saps que 'l *gènere femení* m' agrada molt.

- Una noya que té el seu home á América.

- ¡Uy, hi ha molt mar entre-mitj, donchs!

- Hi ha caygut un petó, una abrassada y... esperis, esperis.

- Dijous, me posaré darrera la cortina y escoltaré: ¿es bon tipo?

- Una Venus imitació.

- *Bravo: bravo!*.. Ets un bon dependent.

**

- Amaguis, amaguis, Sr. Carreras.

- ¿Es ella?

- Ara puja.

- M' en vaig á darrera la cortina.

**

- ¿Ja 'ls te llestos? Miri que 'n Fidelet espera ab desitj lo meu retrato.

- Y deixil estar á n' en *Fidelet*: avuy está més encantadora que dissapte passat... ¡Quin cosset!..

- Miri, que pot venir algú.

- No tingui por.

- ¿Cóm se 'n diu d' aquesta fotografia?

- *La Modelo*.

- ¿Y l' amo? ¿cóm se diu lo seu amo?

- Joan Font.

- A, si; á can Font.

- Quinas galtonas...

- Apartis, home, apartis...

- Tingui: tingui...

- ¡Ay, ay, ay!

- ¿Qué té? ¿Qué té?

- Aquella cortina ha bellugat .. jo ho he vist.

- ¡Y cá!

- Si; hi deu haver algú.

- No: ¡v are!..

- Si, si; vuy veurho ..

**

(*Lo jove vol aturarla, ella ab ganas de convencers si hi ha algú, corre cap á la cortina, fentla corre: aixís que hi veu un home, li agafa un atach cayent desmayada.*)

- ¡Un home! ¡Ah!..

- Jesús, diu lo dependent.

- ¡Cristo! .. ¡¡La meva dona!!

EMILI GRAELLS CASTELLS

Ab motiu de la vinguda de Loubet á Portugal

I

Seguint de las llegions qu' als polos nian l' ivern venía ja ab fera alenada, lo fret, la neu, la pluja, la ventada, en marxa triufant lo precedían. Callavan las cansóns, las aus fugian, ab l' ánima entristida, amargurada, y un núvol gris cobría la estelada, en quan flors y poncellas se morían. Mes vingué de la Fransa lluminosa la ensenya justiciera y venturosa y als ritmes de la heróica Marsellesa la terra novament va despertar-se, las sombras del ivern van eclipsarse y el sol torná á brillá ab radiant bellesa,

II

Al veure tremolar franca y hermosa la ensenya tricolor, oh noble Fransa; del cor fuig la tristor y la racansa y l' ánima s' enlayra venturosa. Es que aqueixa senyera lluminosa es pe 'ls pobles esclaus sol d' esperansa, qu' ha de portar la ditxa y la bonansa hont regna la tempesta esgarrifosa.

III

Besada per las brisas lusitanas que com las vostras son suaus y mimosas la nau crusa las ayguas magestuosas del Tajo que fa oir trovas galanas. Y en quan las onas plácidas ufanas, camí del mar vos gronxan amorosas en terra vos saludan carinyosas, ab colosal vigor, mils veus humanas. Es que ab vos va l' imatge de la Fransa, qu' es lo sol del Progrés y la esperansa qu' ha de dur als esclaus la redempció, es que ab vos també van los lemas nobles que un día han de portar la llum als pobles, cubrintlos ab un cel de germanó.

EMILI REIMBAU PLANAS

Lisbõa 29-10-905.

Para any nou, nuevos concejals.
Vcremos a d6nde me tocará hacer de niñera.

Aixis ho fan els valents:

Ab ganas 6 en sense ganas
no dar gust als disidents.

La gent s' embolica,
l' ayret es mes fi,
ja corren boniatos...
jel fret ja es aquí!

TEATROS

ROMEA

Aquest any l'imprescindible *D. Juan Tenorio* y el seu companyó *El Nuevo Tenorio* han sigut desempenyats per lo Sr. Jaumet Borrás que no 'ns convencé ni ab los seus crits y desplantes ni ab lo modo de dir los armoniosos versos d' en Zorrilla y d' en Bartrina.

Además observarem que á la Srta. Llorente se li doblaren los personatjes, desempenyant los de donya Inés (primera actriu) y criada Lucia, (dama compri-maria). Podria dirnos lo Sr. Borrás, com á director qu' es, lo perque d' aquesta anomalia en una companyia en que hi hán 11 damas y que á lo menos n' hi havia 7 de disponibles?

Ni que 's tractés d' una companyia per anar á fer funcions... á Sant Boy.

Lo esmentat, sols te aplicació en que las demás actrius son molt poca cosa, ó que té ganas de fer indisposar á la Srta. Llorente ab lo personal de la casa.

Pera demá s' anuncia l' estreno de *Lo bon policia* comedia en 2 actes de 'n Rusiñol y pera la que s' ha encarregat decorat especial al Sr. Vilomara.

NOVETATS

Las tres representacions de *La Dolores*, varen donar ocasió á tres bonas entradas y á demostrar un cop més las grans qualitats artisticas del mestre senyor Perez Cabrero, á bona voluntat (y res més) del senyor Utor y deficiencia artistica en lo resto del personal que desempenyá la notable ópera del mestre Bretón.

Ahir dimecres, la sala d' aquest teatro va dedicars á la Beneficencia.

Lo concurs vocal é instrumental, á favor del Patronat de Catalunya, per la lluyta ab la tuberculosi s' ha fet ab l' ordre del programa, ab que galament s' ha convidat á LA TOMASA.

Han prés part en l' execució, l' Orfeó de las escolas del districte segón; lo Circol musical Bohemi y la secció musical de l' Orfeó Canigó del Ateneu Obrer del districte segón.

S' han rendit honors als mestres forans y als de cap d' ala de la terra, trayent las cançons populars entre mitx del clasicisme més pulcre.

No cal alabar la pulcre execució qu' han tingut las esmentadas pessas musicals; n' hi ha prou anomenant 's exacutants.

De bona gana posariam aquí tot 'l programa.

Pera avuy una de extraordinaria de esperitisme y certomancia per lo professor Alet Canari ab lo concurs de Mlle. Albani.

CATALUNYA (ELDORADO)

Per' aquestp setmana... 'ns hem passat ab *¡La estocada de la tardell!*

Quins l' ha ben donada l' *estocada*, es la Lola Ramos, que s' en emporta al públich á cada giravol de faldillas.

La Bordas, en Gil y en Juarez, prou trauhen fabas d' olla, aguantant 'l punt sens obras per' estrenar...

Ara... ara; dijous *La reja de la Dolores* que vé de l' Apolo de Madrit.

Del que ve de la terra dels *garbanzos*... no 'ns en fiém prou... més, 'ns voldriam errar aquet cop, y prou.

GRAN - VIA

Aquesta casa, vol ficar l' olla gran, dins de la xica. Tot s' ha parat, com si fos la Setmana Santa; portas tancadas.

S' ho guardan per l' estrena de *El arte de ser bonita* que 's farà 'l divendres, ab decorat, trajos, atrés, tot nou...

Fins serán novas, baylarinas y figurantas per l' apo-teossis de la fi.

¡No dirán pas qu' aquí no s' estreni!

APOLO

Pera avuy está anunciat l' estreno d' un drama que ab lo títol de *Los proletarios* ha escrit lo reputat autor Sr. Gomila.

Las bonas noticias que tenim de la obra, com també la reputada firma de son autor, fa que esperém un éxit de importancia, al igual que ho espera la Empresa, ja que pera la deguda presentació escénica ha encarregat decorat expofés.

TIVOLI. - CIRCO EQUÈSTRE

Potser 's pensavan que 'n Frégoli no tenia matador. Donchs nosaltres si que 'ns ho pensavam, la vritat. Vetaquí qu' are se 'ns presenta á l' escenari d' aquet Circo, Mr. R. Bertin... y 'ns deixá boca-badats.

No 'l coneixiam, ni menos n' haviam sentit may á parlar ¡no ho hém pas de saber tot!

A la quènta á París ja es ben conegut; ¡pero fá tant temps que no hi hem estat!

L' hem volgut acompanyar ab en Frégoli... y no ho hem encertat prou.

Lo treball de 'n Bertin, ja hi te una retirada, mes no es el mateix.

Aquest artista no fa la diversitat de travalls, que presenta en Frégoli.

Sols es imitador dels artistas de *café chantant* més coneguts á París, quinas cansóns canta bé, ab afinació y propietat.

Mes, ahont sobressurt en Bertin... es en imitar be las donas.

No 'n fa gala de llaugeresa en lo *travestiment*, pero 's vesteix millor, y ab més luxosos detalls que 'l mateix Frégoli... ¡qu' es tot lo que 's pot dir!

La figura arrogant, la cara y espatllas frescals, la positura del cos y del caminar... el presentan als ulls dal públich, com una dona de las més engrescadoras.

La sensació que se sent quan surt y canta, entremitj del devassall de llums y antiqüelas del escenari, es la mateixa de quan se veu una dona de las més xarmants..

Un senyor d' edat que teniam al costat la vetlla del *debut*... se ficava la ma á la butxaca de l' ermilla, ¡devia mirar si portava prous quartos!

—Miris qu' es un home; li vam avisar...

— ¡Ay te rahó! gracias, m' en havia distret.

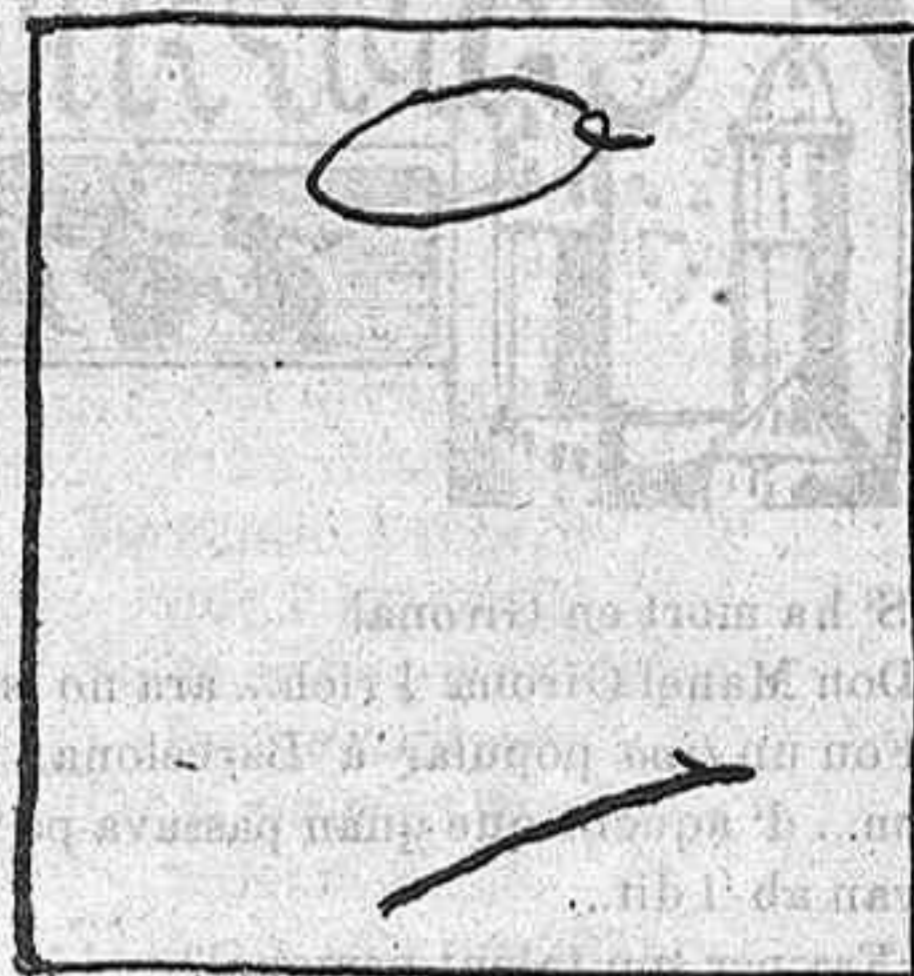
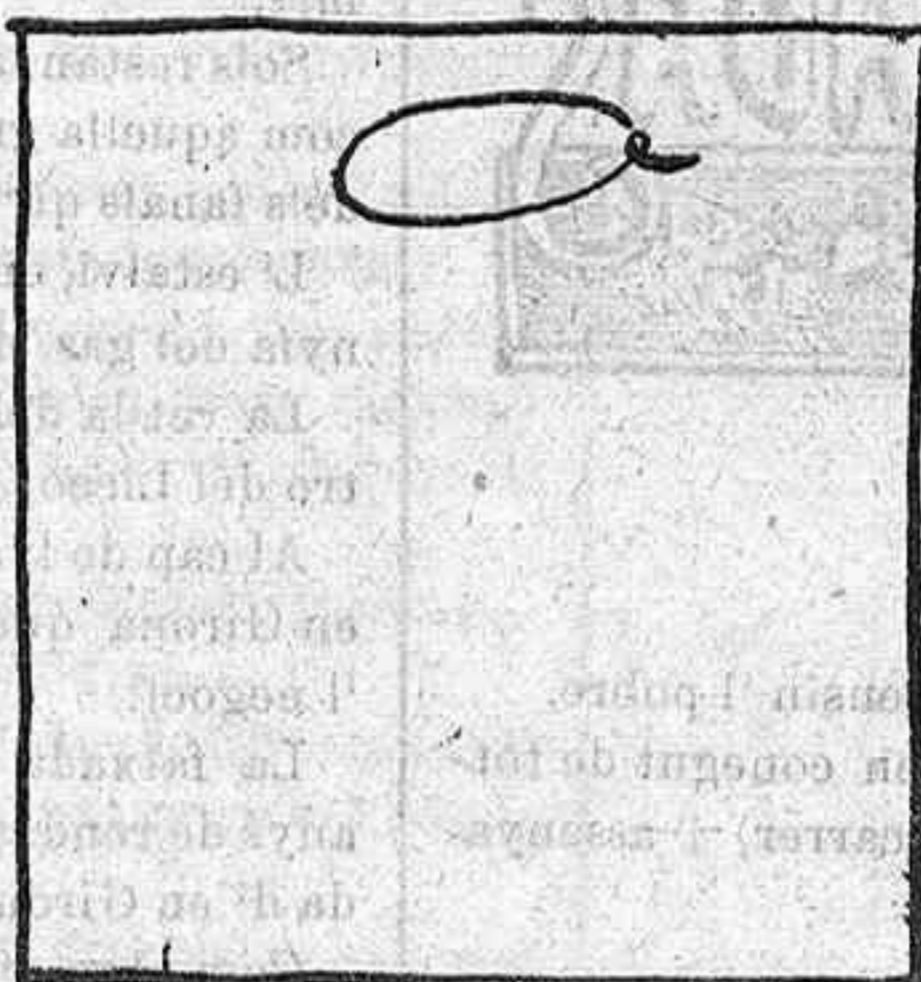
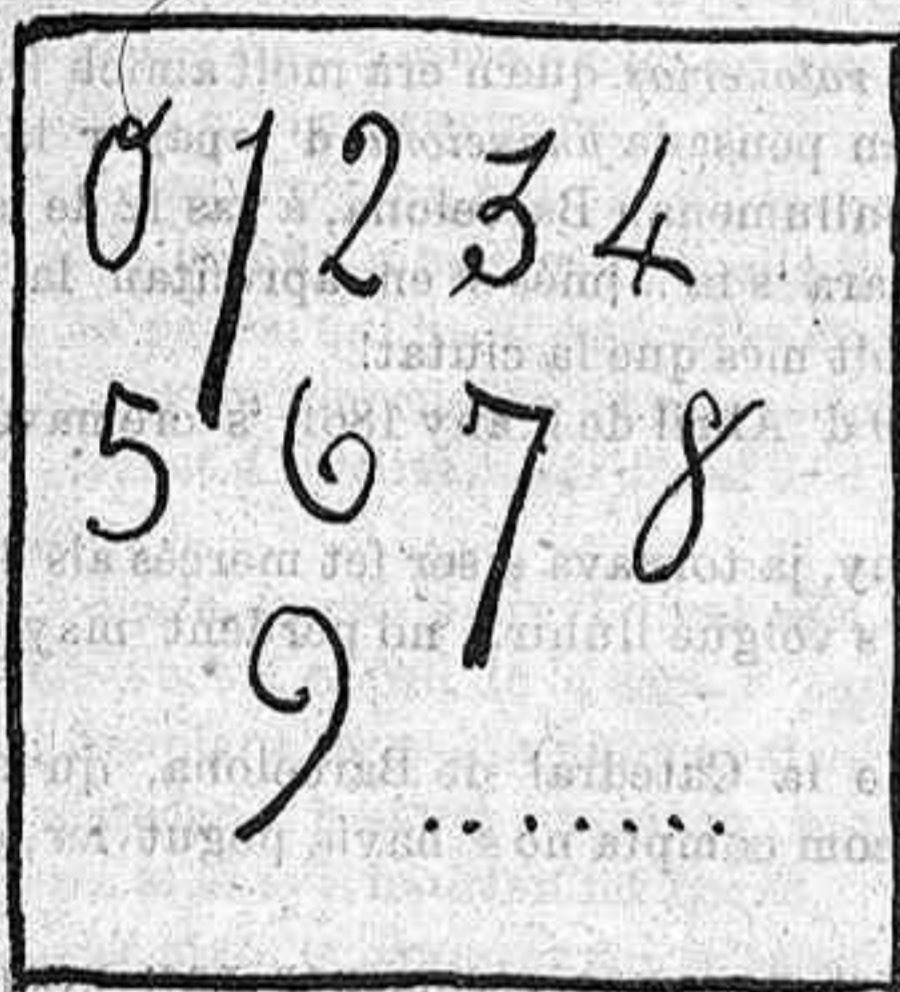
Aquest número *espatarrant* son los postres d' unas funcions ben triadas, á las que surt lo bo y millor de la companyia gimnástica.

¡S' ha d' anar á veurer... no hi ha més.

Creguin que 'ls hi agradará.

UN COMICH RETIRAT.

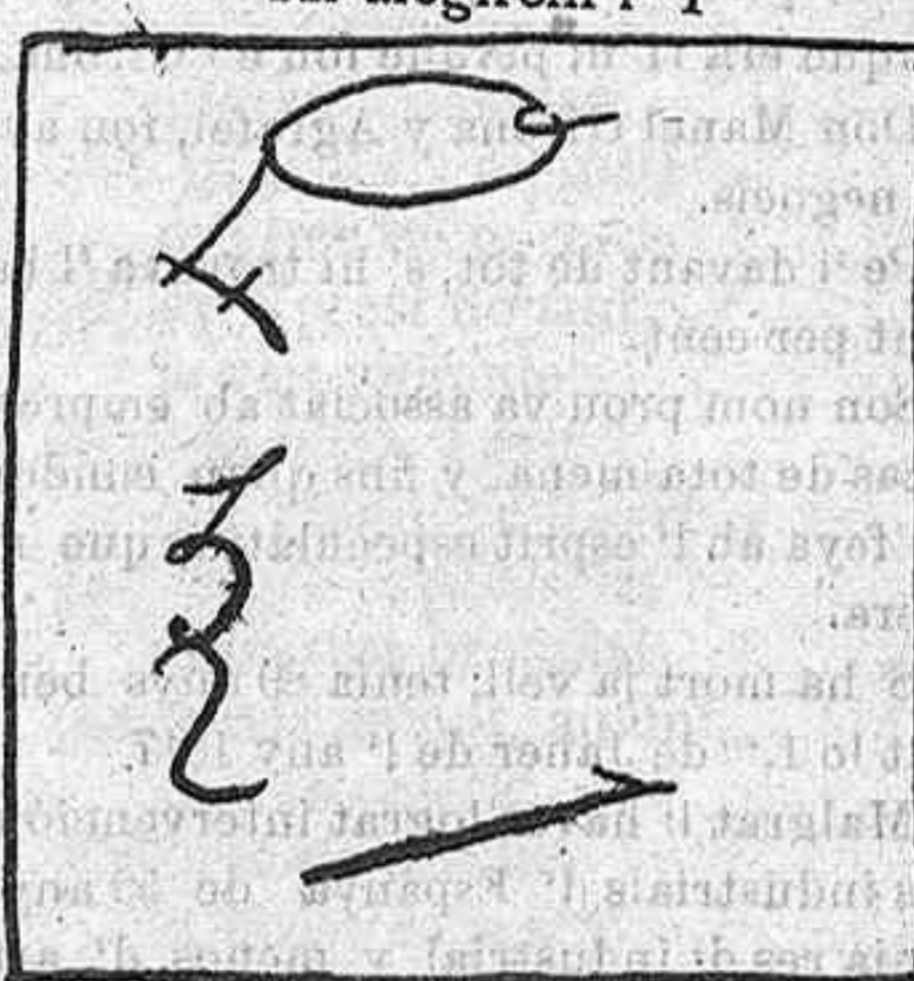
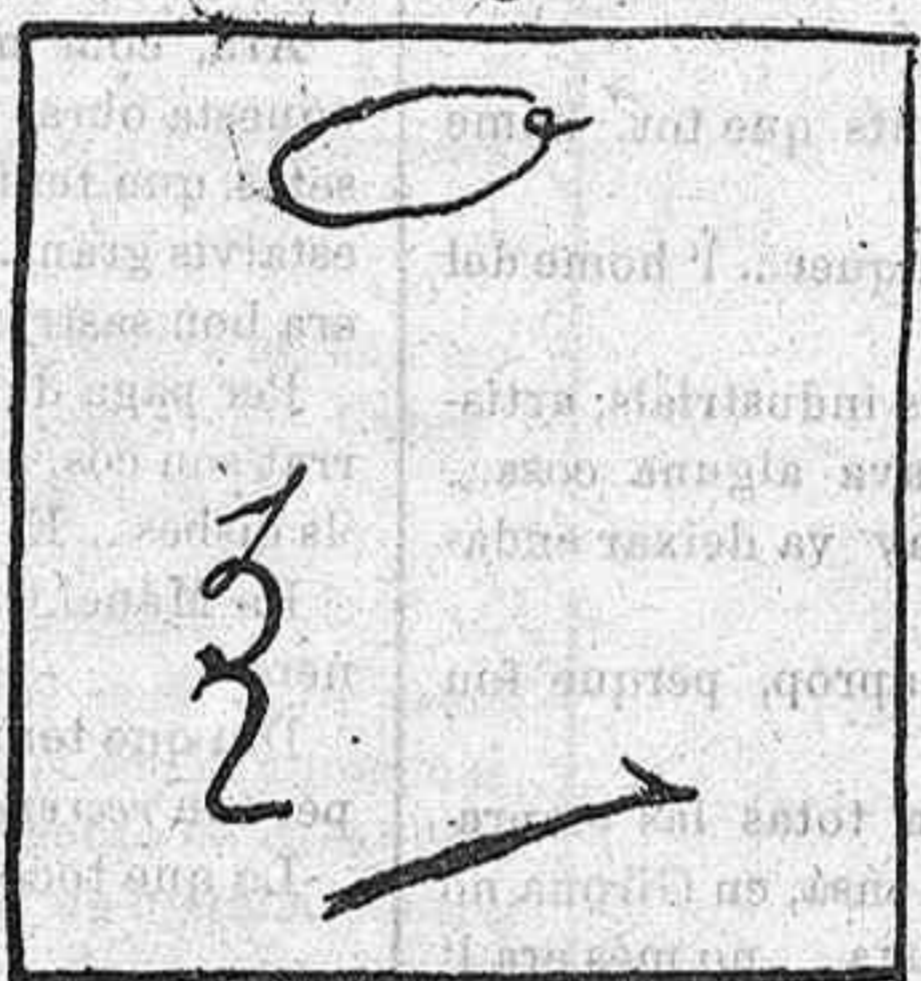
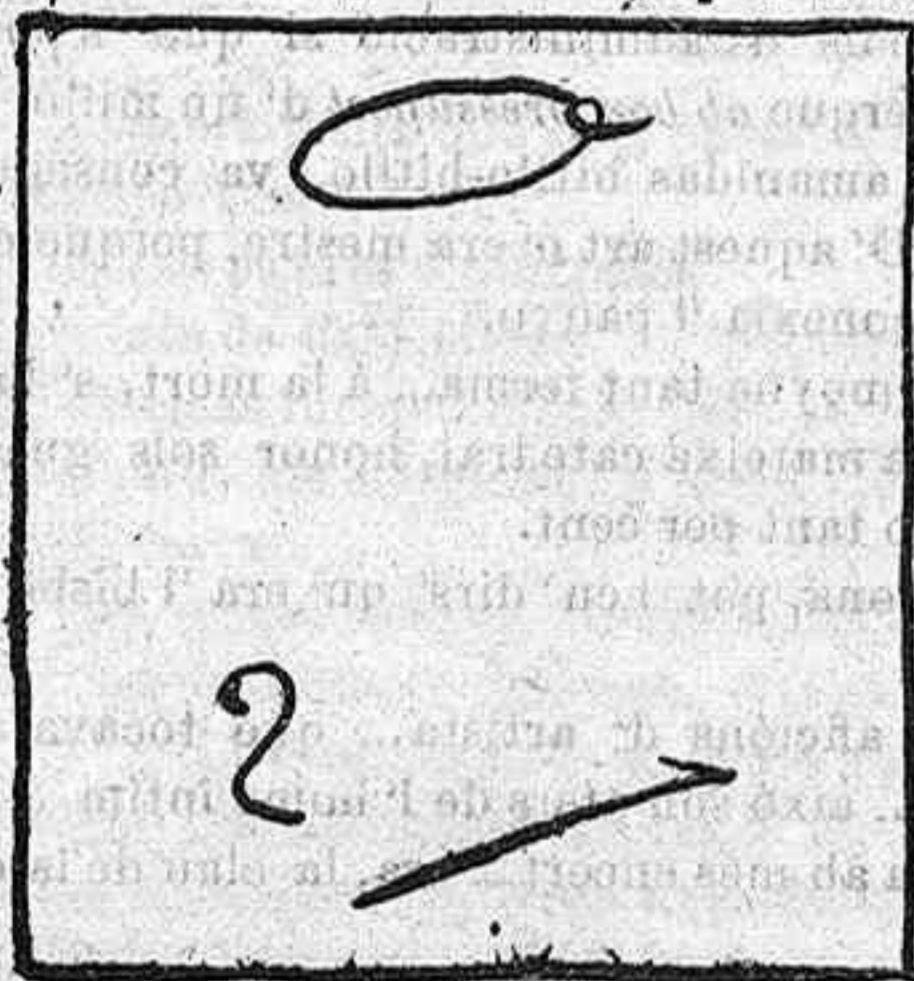
La importancia dels números

Tenim 10 números a la nostra disposició...

—Primer agafarem lo 0

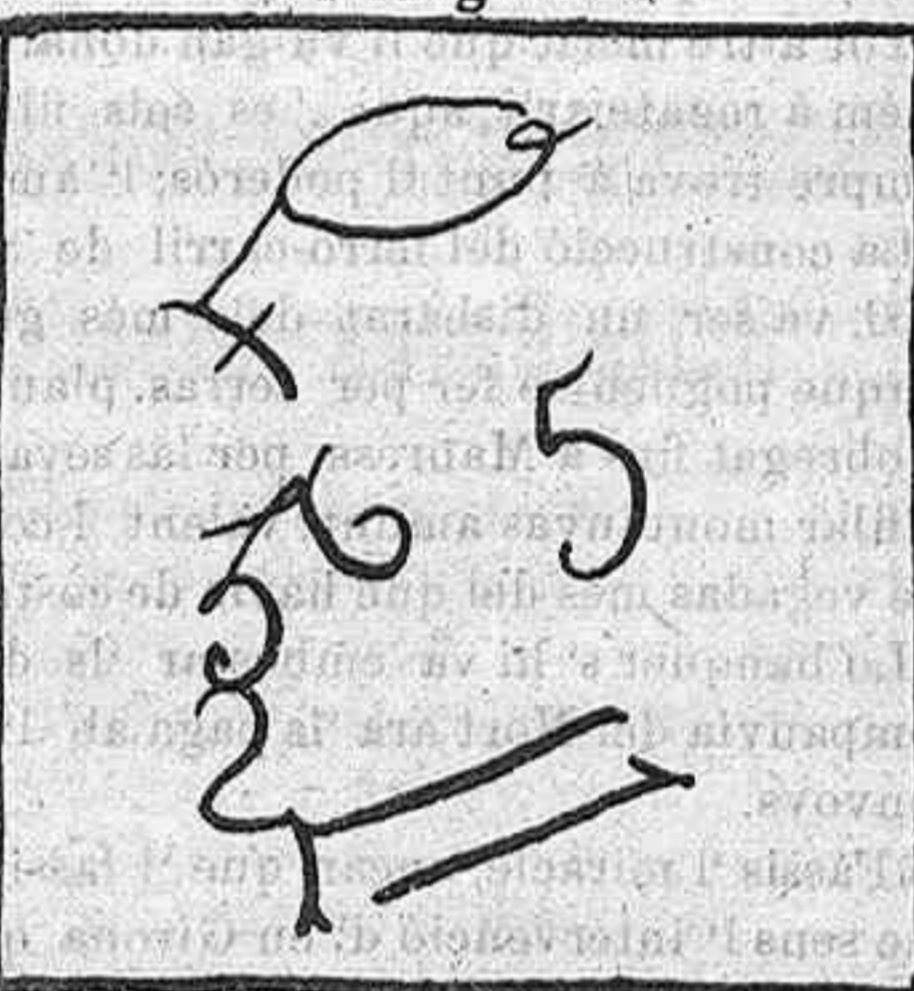
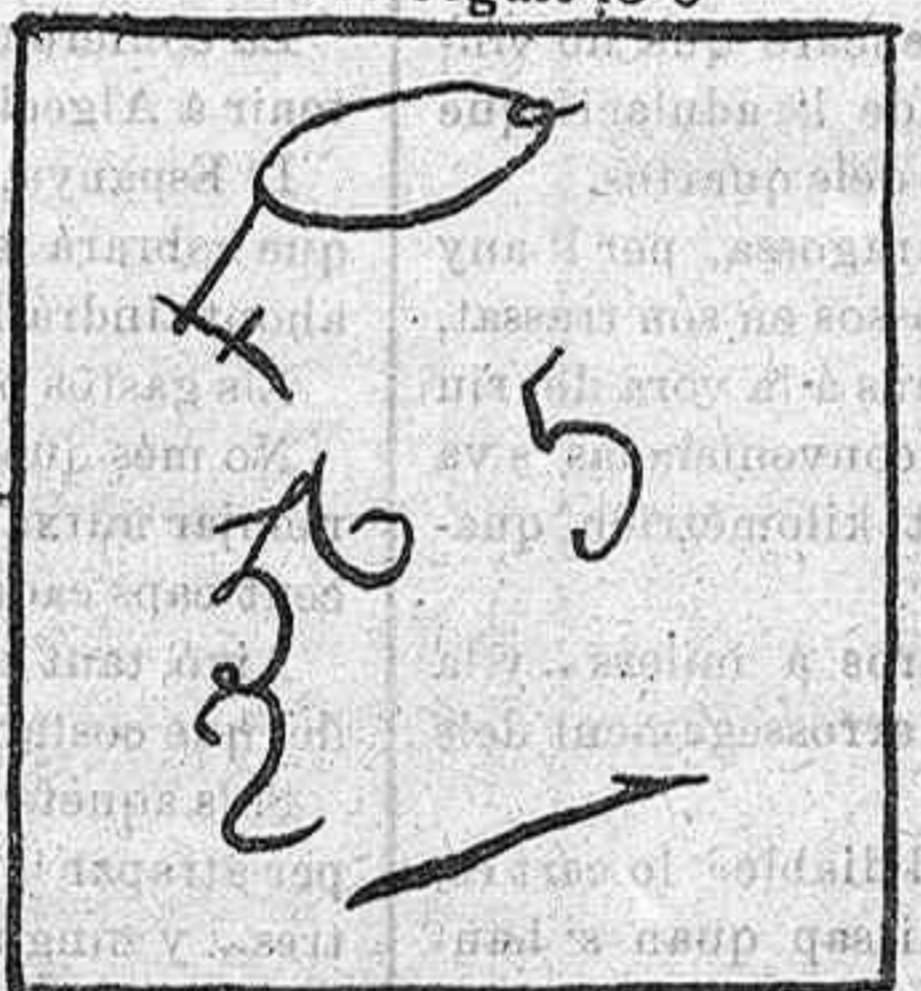
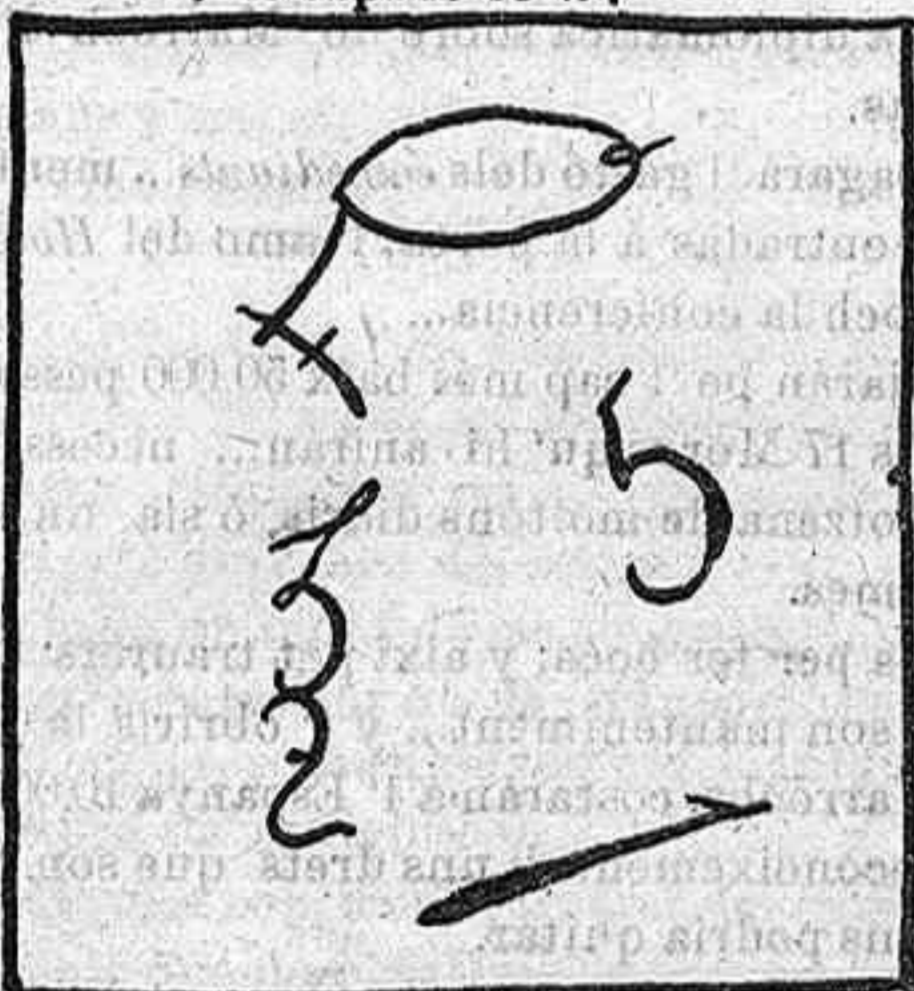
—Hi afegirém l' 1

—Després lo 2.

—Acte seguit lo 3

—Y luego lo 4

—Mes tart lo 5

—Y '1 6

—Y '1 7

—Y '1 8

—Lo 9... y ¡ajajá!

—Ab lo qual pot demostrarse, que fins no sabent sumá, sols valentse d' uns quants números un home figuras fá.

¡S' ha mort en Girona!

Don Manel Girona 'l rich... ara no 's pensin 'l pobre.

Fou un *tipo* popular á Barcelona, ben conegut de tothom... d' aquells que quan passava pe 'l carrer, l' assenyallavan ab 'l dit..

¿Era per son talent personal?

No; qu' encara que no li mancava... era més que tot, perque era rich; perque fou en Girona.

Don Manel Girona y Agrafel, fou avants que tot, home de negocis.

Pe 'l davant de tot; s' hi trovava 'l banquer... l' home del tant per cent.

Son nom prou va associat ab empresas industrials; artísticas de tota mena. y fins quan condonava alguna cosa... ho feya ab l' esprit especulatiu, que may va deixar endarrerera.

S' ha mort ja vell; tenia 89 anys ben aprop, perque fou nat lo 1.º de Janer de l' any 1817.

Malgrat l' haver lograt intervenció en totas las empresas industrials d' Espanya de 50 anys ensá, en Girona no tenia res d' industrial y menos d' artista .. no més era l' home dels quartos.

Tot altre mérit que li vulgan donar, encare que no vinguem á regatejarli aqui. . es sols fill de l' adulació que sempre trova á punt 'l poderós; l' amo dels quartos.

La construcció del ferro-carril de Saragossa, per l' any 1860, va ser un disbarat dels més grossos en son trassat, perque poguentse fer per terras planeras á la vora del riu Llobregat fins á Manresa, per las sevas conveniencias 's va enfilar montanyas amunt, valent 'l cost kilométrich quatre vegadas més del que havia de costar.

Lo banquer s' hi va embossar 'ls duros á milers.. y la companyia del Nort ara 'ls paga ab l' arrossegament dels convoys.

«Fássis 'l miracle, encar' que 'l fassi 'l diable» lo cert es, que sens l' intervenció d' en Girona, qui sap quan s' hauria fet 'l ditxós carril, per manca dels quartos.

Com data curiosa, comptant: que 'l govern perque no pogués mancar 'l numerari, va autorisar l' instalació d' una *seca* per encunyar monedas ab arreglo á las lleys, y qu' aquesta tenia la fosa y encunys á bordo d' un barco, que treballava á l' alta mar...

D' aixó ve que 'ls treballadors quan cobraven la setmanada, diguessen: venen d' en Girona. ¡encara son calents!.. ¡com que surten del forn!

En Girona, pogué ser ministre d' Hisenda, ab en Cánovas del Castillo; més rebutxá l' encárrech, perque 'l ser ministre no feya per ell. A Madrit no l' hagneran deixat ter com volia; allá no més volen anar tirant... y que 'l turró no se 'ls acabi, y en aquest punt en Girona era bon catalá; aprop seu tothom la ballava magre... no més volia un porch gras.

Va estimars' més pagar son deute á la terra, fent d' arcalde de Barcelona; ben clar ho deya: val més ser cap d' arengada, que no pas qua de llús.

Va tallar de soca moltes *filtracions* de cá la á Ciutat... més las arrels eran tant fondas, qu' han rebrotat totas y encara més.

Sols restan las *ratonerías*. que n'era molt amich D. Manel; com aquella gran pensada *financiera* d' apagar la meytat dels fanals qu' enllumenan Barcelona, á las 12 de la nit.

L' estalvi, encara 's fa... ¡més s' en aprofitan la companyia del gas. molt més que la ciutat!

La vetlla del 9 d' Abril de l' any 1861, 's cremava 'l teatro del Liceo.

Al cap de l' any, ja tornava á ser fet mercés als diners d' en Girona, que 's volgué lluhir... no perdent may de vista 'l negoci.

La fatxada de la Catedral de Barcelona, qu' ab tants anys de rendas com compta no s' havia pogut fer, es pagada d' en Girona.

Com obra d' art, no 's pot recomenar pas; perque dels projectes presentats, va triar potser 'l més dolent.

Ara, com model d' administració si que 's pot donar aquesta obra. perque *ab bon pressupost* d' un milló de pessetas, que tenia amanidas bitllo-bitllo, va conseguir uns estalvis grans. D' aquest art n' era mestre, perque com qu' era bon sastre, conexia 'l pan o.

Per paga d' almoyna tant ferma... á la mort, s' ha enterrat son cos, á la mateixa catedral, honor sols guardat pe 'ls bisbes .. Es lo tant per cent.

En Manel Girona, pot ben dirs' qu' era 'l bisbe dels diners.

Diu que tenia aficions d' artista... que tocava 'l violí per son *recreyo* .. aixó son afers de l' home intim.

Lo que tocava ab més encert... era, la clau de la caixa.

✱

La conferencia diplomática sobre lo Marroch l' han de tenir á Algeciras.

L' Espanya, pagarà 'l gasto dels *comediantes*.. mentrestant que cobrarà las entradas á la porta, l' amo del *Hotel inglés* ahont tindrà lloch la conferencia...

Els gastos pujaran pe 'l cap més baix 50.000 pessetas.

No més que 'ls 17 Moros qu' hi aniran... necessitan per menjar mitxa dotzena de moltóns diaris, ó sia un remat y cent caps cada mes.

Aixó, tant sols per fer boca; y aixi pot traurers' comptes del que costará son manteniment... y l' obrirli la gana.

Sols aquets Marrochs, costarán á l' Espanya 10.009 duros, per atrapar 'l reconeixement d' uns drets que son ben nostres... y ningú 'ns podria quitar.

Ara 'ls resultats, ja 'ls veurém; segurament 'ns lligarán curt perque no abusém... dels moros.

✱

Mitx milló de pessetas, muntan 'ls gastos qu' han fet á Melilla, per raccións y tendas de campanya... ahont hostatjar y mantenir 'ls moros fugitius que 's posan al aixupluch de la plassa.

Y no hi ha, ni 's sap á qui reclamar aquets diners, perque aquets *agarenos* tant aviat son del Sultá .. com son del Roghi.

Cau, com cau... pero no pagan, ni l' un, ni l' altre Sultá.

Tots dos fan 'l *ronsa*... y cap afluixa la mosca.

¡Ep! . á l' Espanya.

Perque á Fransa... su-ara li han pagat un grapat de mils franchs... com indemnació del atropell á un súbdit argelí.

¡Tots som uns!..

✱

Lo ministre d' Agricultura... ¡es á dir, ja ho saben si es ó no es! volém dir un qu' ho era, fa molt poch temps... 'ns ha donat una mostra oficial de com no pot viurer l' Agricultura á la nostre terra.

¡L' assumpto no pot pas ser més apropiat per la diada!

¡Vetllém un mort... y 'l capellá li canta las absoltas!

Un pagés, qu' ha d' enmatllevar 100 pessetas, per poguer fer 'ls seus conreus, ab 'ls gastos del *timbre*, drets reyals, y l' impost d' utilitats, arriba al 9'08 per cent, lo qu' ha de gastar.

Encara que li deixin 'l diner al 4 per cent d' interés anual, li costa un ull de la cara l' enmatllevar.

¡Acoplant 'ls gastos anomenats.. li surt á 13'08 per cent!

Si recau á mans d' usurer, no 'n parlém, porque 's queda cego, si ants l' haurían fet borni...

¡Per aixó 'ls pagessos son morts!.. y gracias que no son enterrats y tot.

La sacra visita que s' ha passat á Italia, no es estat agradosa pe 'l Sant Pare.

¡No es pas res 'l que passa!

A més de 400 Diocesis, 'ls visitadors apostólics, han trovat fermas incorreccions... manca d' energías als bisbes... deixadesa als clergues... y manca ¿de que dirían?

De moral.

Han trovat rectors, aborrits dels feligresos.

Congregacions religioses... establertas sens' autorisació.

Y molts d' altres abusos... ¡que no 's poden ni anomenar, porque fan enrogir las galdas d' un sargento de caballería!

La majoria 's registran á las diócesis de l' Italia Central y Meridional de Sicilia y Cerdenya; no pas tantas á Lombardia, Piamon y Véneto.

Diu: que 'l Papa, vol suspendrer á *divinis* á molts capellans y fins als bisbes.

¡Uns quaranta!

Pio X, nomenará una comissió de cardenals, prelats y generals dels dominichs, franciscans y jesuitas .. ab l' encàrrech de vigilar las congregacions relligiosas, sobre tot las que provenen del estranjer.

Farán un index de las congregacions no aprobadas. á fi de que 'ls católics no 'ls farán almoynas .. que la major part de cassos, sols serveixen per mantenir ganduls, disfressats ab hàbits relligiosos.

Aquest cop, som del parer del Sant Pare... ab la diferencia de que no nosaltres ho creyém sempre; en tots cassos.

Dols recort

D' aixó que 't vaig á dir ja fa molts días:

á casa teva estavam sols tots dos:

y tu com que ha sigut sempre tant bona,

y á mi m' atravessava 'l mal de cor,

á llástima vaig mouret y 'm digueres

—Esperat, noy, que menjarás un tros.

Vetaquí que alashoras,

á fi d' haverho tot ab menys esforços,

ab lleugeresa en l' escambell pujares

y ¡Deu del cel! bon punt feya un según

quan pel dessobre del meu cap vingueren

¡¡dugas ollas d' arrop!!

RAMPELLS

Autonomía

¡Alseu lo front patricis

la patria ho mana...

Alsen lo igual qu' els cors

la causa es santa!

¡Lo crit germinador

l' ha desvetllada...

Tornantlo á repetir

que l' aubriaga!

No es somni enbrutidor

lo que sent are...

¡De la guspira ha eixit

ardenta flama!

Y atenta está ascoltant

si also paraula,

que li fa recordar

glorias passadas!

¿No os tenta 'l regositj

qui heu de portarla?

¡Al ayre prest donant

la veu vibranta!..

Segona volta 'l crit

que brandi en l' ayre...

Ja l' arbre está arrelat

ja ha tret brotada!

¡La pensa amunt, amunt,

vers lo celatje...

¡Patricis no temau

la causa es santa!

ANTONI ROQUETA

Quènto xaradistich

Una de las *dugas* noyas
fillas de 'n Joanet Colóm,
va fugir el día *quatre*
á prop de *tres quarts* de *dos*,
ab un xicot de *primera*
que tenia calerots
y havia passat la *quinta*.
Varen, donchs, tocar el *dos*
fins arribar á Girona,
llogant un piset *segón*,
ahont de *primer* hi vivían
més felissos que tothom,
pero que després tingueren
cada *dos* per *tres* rahóns,
acabantselshi la ditxa
y els seus amors *tot d' un cop*.

ALIV CHIRNE

Impresos de tofas classes

Promptitut y economia

Litografia Barcelonesa. — Sant Ramón, 6

Llegint lo folletí del "Ciero"

—De pronto apareció una cabeza separada del tronco. ¿A quien pertenecía aquella cabeza?

—¡Lo mateix dich! ¿A mi no 'm cab al cap, de qui era aquell cap?

—¿A veure si endevino 'l cap de qui era!

—¡Ja 'l tinch! ¡Ja! hi trovat!